

Октомври 2001

По принцип не пътувам организирано, но в Египет за пръв път пътувах съвсем неорганизирано. Не взех нито книга, нито пътеводител и записах на един лист нещата, които исках да видя. Запомних, че пирамидите са почти в Кайро, а Абу Симбел или Луксор също са в Египет и освен това извадих от интернет адреси на евтините хотели по много градове, за да не се връзвам с маршрут. Впоследствие не опрях и до тази информация, тъй като дори и една туристическа енциклопедия за Египет не би свършила голяма работа. Причината е липсата на всякаква система, постоянното откриване, закриване и местене на хотели, спирки, автогари и промяна в разписанията, доколкото има такива. Единственият начин е питане и по възможност предимно хора, които не се прехранват от туризма.

На летището реших да не пътувам с лимузина или такси до центъра, отказах и на един европейец да поделим парите за микробус и спрях едва на спирката на градския транспорт. Според информация на местните, от летището до Мидан Тахрир пътуват доста различни автобуси и с всяко питане те стават повече. Записах си номерата и след близо половин час намирането на минаващ автобус в списъка се превърна в кошмар. Логическите действия в арабска страна са знак, че бъркаш нещо и не се информираш достатъчно. Смачках листа, мина №.356, извиках Тахрир, шофьорът кимна и се качих. Направо елементарно е всяко пътуване от първата до последната спирка (спирки има там, където различен брой хора блокират лента от пътя и махат на автобусите). По-трудно е да се придвижиш в средата на маршрута и качването в движение с раница. Проблем донякъде бяха и цифрите. Почти целият свят пише с арабски цифри, които се наричат така, защото точно арабите не ги използват. Вече. Старите цифри отдавна са модифицирани и като единствено изключение от писмото се пишат по европейски - от ляво на дясно. А това не обърква тези, които не четат арабски.

След първия час в Кайро бях изкарал с честен труд и първия си пунд. На Мидан Тахрир за мен се залепи Шериф. Висок, слаб, приветлив и културен младеж-наркоман без няколко предни зъба. Показа ми 4 хотела в една висока сграда и след като други туристи почти липсваха, уредих съвсем прилична и евтина стая. Шериф не се отдели и за момент като разбра, че току що съм кацнал. Всеки чужденец има право на 3 литра алкохол и 3 кашона цигари на евтини цени до края на първия ден от престоя си. Последва трагичната история на баща му, чийто пиански черен дроб плачел за западно уиски. Не му повярвах и го отрязах. Но новината се разчу. След малко в стаята влезна добре облечен арабин, тип борче, който организираше роднинска сватба и забравил да уреди пиенето и пушенето.

- Продаваш ги нали?

- Не мога да не съм честен с приятелите си. Продавам ги и ти предлагам парите за една нощувка в замяна.

Наркоманите винаги го издухват. Взе ме такси, а в близкия корекор вече чакаха трима мустакати мъже, приготвили и парите и стоката в пликчета, от мен се искаше само паспорт и подпис върху документ, изписан с арабски букви. Получих 25 пунда от Ишрам посредника, а вечерта те с Шериф се караха дълго и шумно.

Може би никой не знае колко е населението на Кайро, но по данни на министерството на транспорта, само такситата и микробусите са около милион и половина. Стоянки няма, така че цялата тази армада непрекъснато се намира в движение на лов за пиастри и пътници. В Брауново движение. Таксиджиите от другите градове също имат проблеми с трафика. Паркират колите по периферията и ползват услугите на автобусите или местните си колеги, които превъзхождат каскадьорите от всяко автомобилно шоу, а припечелват и с втора професия. В края на октомври жителите на мравуняка наблюдават странно атмосферно явление, наречено "черния облак" и подобно на едномесечно слънчево или по-скоро небесно затъмнение. По данни пак на

министерството на транспорта, виновни за феномена са селяни по поречието на Нил, изгарящи масово боклуците от реколтата, но според мен виновни също са и селяни по поречието на Меконг и Янгдзе. Наскоро се започна и сътрудничество между крупните таксиметрови и телефонни компании, с благородната цел да се стимулират поръчки чрез GSM и стоянковата система, но телекомът и такситата и без тези опити създават достатъчно проблеми. Пътищата из Кайро са построени с гигантски размах от могъщ интелект и е напълно нормално от еднолентова улица на необозначен разклон да имаш избор само по трилентов тунел или трилентов мост. Покрай теб се редуват бараки, съборетини, модерни магазини, затвори, небостъргачи, панелни блокчета и светещи реклами на фирми, сертифицирани по ИСО9001, чиито боклукчийски кофи според стандарта са подредени точно пред входа, само че в най-лявата булевардна лента. И единствено метрото е в разрез с всички тези арабски ребуси и чудеса. Чисто, изрядно и по график, първите два вагона, в които само един път се качих, са резервирани за ханъмите и децата. И тази дискриминация трябва да намери по-широк отзив в западната ни преса, пропуснала засега да отбележи това грубо потискане на елементарното им човешко право да се блъскат заедно с другите.

Пирамидите са на половин час от Кайро. До тях също отиват множество автобуси. Спирката този път беше от около 10 човека пред египетския музей, а пътуването мина бързо и без проблеми. Около входа на пирамидите се събират номади. Занимават се с продажба на фалшиви входни билети и освен този бизнес организират екскурзии с камила, магаре или кон в пустинята, изпълнена с мистерия. Всъщност тяхната пустиня свършва след 1 км, и ако не си се спазарил още за цената, се пазариш от камила, която упорито отказва да клекне, малко след като жена ти на дръглив кон е хукнала в неизвестна посока да купонясва с останалите араби от тайфата. Трудно е да си убедителен в такъв момент. Суми над 100 долара, както се оплака един американец, са в реда на нещата, а следващите 2 седмици са синтезирани в израза "я камилата, я камиларя". Малко след оградата на пирамидите има богат пазар, предлагащ египтянки. "Мисър" на арабски и турски е името на Египет, а след Гиза и мисирките се добрах някак си и до пирамидния комплекс около Сакара и Дашур, близо до древната столица Мемфис. Бях подценил разстоянията и пеш обиколих само най-древната стъпаловидна пирамида на Джосер. Мине ли 3-4 следобед, трафикът към Кайро застрашително намалява и имах късмет със съвсем празен микробус. След минути група момчета с червени байраци също се качи и програмата за вечерта стана ясна по пътя към националния стадион. Играха Ал-Ахли - елитен столичен клуб в криза, срещу Атлетико Петро - анголски отбор, в мач от африканската шампионска лига. Донесох късмет на домакините, които реализираха 2 чудесни попадения към края на мача, завършил 2:4. Това бе втората загуба в историята на Ахли като домакин за купата и най-здравото им поражение въобще. Резултатът на предния мач в Ангола бе 3:1, а имаше шансове двата отбора отново да се срещнат на финала. Аплах е и велик и щедър, но най-вече справедлив.

Александър Македонски също е бил велик, но последна дума има смъртта и тялото му, в каца мед, преминава половин Азия преди дирите да се изгубят из Египет. И в Александрия, и в Сива се полагат огромни усилия за решаването на древната археологическа загадка. Основен двигател и фактор в тази насока е туристическата индустрия, спонсорираща, както археолозите в метропола, така и бюрокрацията и пазачите в оазиса. Почти до широкия булевард "Ал Искендар Ал Акбар" е новата александрийска библиотека, засенчваща с размери и конструкция сградата на модерен планетариум. Наблизо се намира форта Каит Бей, построен върху основите на фара, споменат от Страбон, наблизо е красива джамия, срещаща се и по египетските банкноти (които образно наричам мазняци), древен амфитеатър, катакомби, Монтаза – двореца на крал Фарук итн. Забележителност също представлява аптека "Осама" в съседство на "Хаттаб Турс", в съседство на отдел на ПЛО, до чиято врата е подредена сергия с книги, предлагаща корани, арабски вестници и западна преса наред с "Майн Кампф", спомените на Кисинджър, събраните съчинения на Бин Ладен и други дейци

от зеления коминтерн. Последно и най-слабо звено в подривната верига е Египетската Туристическа Агенция (ЕТА), бъдеща носталгия само в испанските туристи. Пътят на Александър продължава на запад и след 300 км по ивицата на Средиземно море и 300 км на юг в Либийската пустиня свършва в Сива. Обилен дъжд разсрочва смъртта му с няколко години, а местният оракул диктува божествен произход и славно бъдеще. Александър се завръща обратно с повелята да бъде погребан в оазиса, а ЕТА е създадена 2300 години по-късно. Сега асфалтовият път до Сива минава покрай гробищата на Ел-Аламейн и кръстове стърчат като сувенири от историята на третия райх, между обширни заградени площи. Малки червени знаци с изтъркани букви маркират оградата, по-рядко се срещат и големи червени знаци с череп над кости над лаконичното "Danger Mines!". Понякога зад знаците преживят камили и нито една от тях не е трикрака. 4 дни по-късно, на един хълм в Асуан, дадох на късо 300 метра от пътя. Ограда нямаше, но бързо войниците, втъкнали по два пълнителя (вързани със скок) в калашниците, се развикаха от караулки, скрити между пясък и скали. Старшият ме напсува с думата "бомба" и описа с ръката си полукръг из баира, по който се спуснах. Не повярвах веднага, но бързо си създадох навика да пикая на пътя. А Сива също е приказно място. Представете си монументална масивна каменна скала, приемаща бавно под ударите на времето и ерозията, формата на дребна каменна гъба. И сега си представете целия спектър на метаморфозата сред равната пустиня около оазиса и посипващия се пясък по вкаменели миди и по брега на солено езеро, в което залязва примерно слънцето. А ти се изтягаш в хамак, наслаждавайки се дори на комари и мухи, докато сърбаш топлия чай, запалил цигара. Ех кеф, би казал бай Ганьо и би скочил по гемиджийски в извора на Клеопатра. Древният хроникьор и биограф на Александър описва, че кристалната му вода е топла сутрин, хладна по обяд и кипяща среднощ. Трудно е за вярване и вместо прелестната Клеопатра в извора сега се къпят само кокалести германки, така че тръгнах обратно за хотела. Вечерта Ибрахим Мохаммед - студент филолог, шеф на местния интернет клуб и дюкян-работилница за велосипеди, ми преведе египетските новини от Афганистан. Заприказвахме се надълго за политиката и едва когато трима брадати мъже, почти в полунощ, влезнаха и заеха места пред компютъра, Ибрахим направи ясен жест. Приключихме разговора, поемайки отново по пътищата, които водят бербер и българин, родени в едно време, но различни светове до същата гледна точка. И под звездите в пустинята интернетът доставяше необходими данни от близката борса за зехтин, фурми или леки картечници. Останах още няколко дни в Сива, но ако има следващ път, иншаалла, ще е за месеци.

Обратно през Александрия се добрах до Кайро и уредил билетите (седалки №.38 и №.40) за нощния влак до Асуан, ми остана свободен целия следобед, който прекарах на остров на Нил, наречен Джазира, което на арабски значи остров. Спрях се в етиопско-сомалийската черква, където суданци организираха изпращане на трима свои съграждани. Всъщност организираха судански купон, а черквата бе поради липса на друга сграда. Имаше китари, барабани, йоника, девически хор и малки бесни деца се гонеха между редовете, докато суданският поп се опитваше да превежда от едно наречие на друго и в най-лошия случай говореше на английски. Жените не бяха красавици, но много от присъстващите мъже изглеждаха като двуметрови аполонови статуи от абанос, което донякъде обяснява високия процент в бюджета на Судан, идващ покрай търговията с хора. А египтяните, като всички други народи, изпитващи липса на роби, бият новобранците по следния сценарий, разиграл се пред туристическия влак за Асуан: Тълпа от 30 млади момчета, хванали само по едно изтъркано одеялце, се показва ненадейно от тунела между пероните. Бягайки в строй през тоягите на старите кучета (в Сива разярен бербер издаваше подобен кънтящ звук върху гърба на инатливото си магаре), новобранците също така ненадейно клекнаха на одеялата и без да говорят или пушат замряха за половин час. Заслушани в концерта за новобранец и гюстерица, туристите прехапват езици, не щракат нито една снимка и влакът бавно потегля. Място №.39 се зае по неписано правило от охраната на вагона – младо момче с пистолет, което пушна уолкман, сложи слушалките и заспа

преди покрайнините на Кайро. И вместо да изпиша много страници по мерките за сигурност на туристите в Египет, ще отбележа основно конвоя между Асуан и Абу Симбел, намиращ се на суданската граница след близо 300 км на юг. Стената и язовирът Насър от лявата страна на пътя са перфектно охранявани. Въпреки това се полагат допълнителни грижи за туриста. Има самолетна връзка, а по-страхливите и по-бедните на теория може да стигнат до храма на Рамзес II и с градския рейс. На практика обаче шофьорите рядко са в настроение и не качват туристи. По-лесен и учудващо най-евтин вариант е конвоя - събуждане в 3:30 и тръгване в 4:00 (+/- 10 мин. по египетско време). Около 4:15, пред нубийския музей, цялата сънena тълпа от примерно 20 организирани автобуса и други 20 микробуса се преброява и записва в един халваджийски тефтер. Шофьорите натискат нервна газта и гумите пушат като на старт на формула-1. И без светофар колоната потегля синхронно, големите автобуси изчезват напред, а малките остават назад и целият конвой се проточва на десетки километри през пустинята. Охрана няма разбира се никаква и муден брадясал разбойник, постиран на удобно място с базука и 40 снаряда, за половин час би оставил Абу Симбел без нито един посетител и през този ден и през следващите няколко седмици. Но обикновено към 7:30 всички маймуни се изсипват между шпалира от сувенири и лавки на входа и формират огромна опашка пред гишето за билети. След 2 часа чакане и зяпане конвоят се събира отново за формален контрол на бройката, съобщена по радиовръзка, и поема обратно, пристигайки в Асуан по време, когато нормалният арабин или нубиец едва се пробужда. А защо се организира целият този цирк? Обяснения много. Удобно е първо всички автобуси да пътуват по едно време и следобед да са на разположение на други програми. Създават се също работни места, фигуриращи само по документи и банкови сметки и отчасти финансирани по програми за борба с тероризма. Подобни примери се срещат и в Синай, където голи скални дебери се обявяват за резерват и пътят до вмирисан кенеф изисква разрешение от полицията (булис бермит) и местен водач на стойност толкова пунда и толкова изгубено време. А най-простото обяснение е, че навсякъде по света циркът е там, където има цирков директор, артисти и плащаща публика. И когато клоуни гастролират по Асуан, Лондон, Синай, Ню Йорк и говорят за конвои, охрана, доверие и сигурност - Ви е сигурен единствено поредния клоунски номер. Храмът Филае до Асуан е живописно разположен на китен малък остров. Подобно на Абу Симбел, при разполагането си, той бива насечен на парчета и преместен нависоко от днешното дъно на язовира. До пристана, заобиколен отвсякъде с хълмове, води широк асфалтов път, в края на който туристите сменят автобуса с лодка. В езерото патрулират катери, из храма щъкат други патрули, а по съседните баири, скрити в караулки, сред пясък и скали, бдят уверено войниците. Между амбразурите за по-сигурно е минирано. Ограда с червени знаци липсва, за да не шашка излишно онези долу, които плащат. И тези мерки за сигурност късат крака – ако си терорист, ако вместо с група идваш пеш, ако в жегата решиш да скъсиш 300 метра ходене, ако кривнеш от пътя и минеш направо и ако имаш само малко късмет. Какво да се прави - най-вероятно терор ще има, докато има причини за терор. Причини имат християните, мохамеданите, коптите, сунитите, шиитите, и шиитските секти помежду си, причини имат и европейците и арабите и берберите и нубийците и суданците, както и различните политически, икономически или спонтанни фракции във всяка от изброените и хилядите неизброени групи. Бъдещето ще покаже, как оцелелите от терора ще могат да надживеят и мерките за сигурност. А след това всички ще се превърнат в братя. Сплотени около друг калашник и друга торба с пари.

Представите ни за всичко наоколо са никакви, заимствани или лични, а най-често смесица от тези три категории. Липсата на собствени впечатления, комбинирана с любопитство и доверие задвижва и крепи гигантския конвейър на медиите, бълващи предимно стереотипи от тази или онази чужда гледна точка. Обикновени документални кадри едва ли не рекламират Египет с атентата от Луксор 1997, а страни като Либия, Сирия, Ливан и Судан се спрятат само в контекст с бомби, самоубийци и зелени знамена. Редките аспекти на някаква невоенна дейност се свеждат до деца, умиращи

от глад и рояците мухи по тях. Преди да тръгна често ми задаваха въпроса - "Не е ли опасно там в момента?", а на леснодостъпно място в багажа, аз също бях скътал характеристика на арабски, адресирана към всички "Скъпи приятели", описваща ме като "добър човек", уважаващ баща си и респектиращ арабския морал и вяра. Никой не можа да ме убеди, че египтяните определено са приятелски настроени към чужденците, освен личните ми впечатления впоследствие. Сега аз си задавам въпроса, колко от пътуващите до Германия, знаят броя на чужденците, убити от скинари през последните 10 години или примерно факта, че немската Темида едва след 9 години започна процеса по нацистките пожари в Росток 1992. Но ако прекалената консумация на подобна информация само засилва несигурността в една въображаема държава, то игнорирането на информацията също създава рискове.

Египтяните, като практични хора са си изградили следния стереотип - туристът е като гол човек, облепен с долари. По-скоро реалност, отколкото медийно присъствие, на този стереотип се гради една индустрия, която наред с таксите от Суецкия канал е основно перо в държавния бюджет. Едва 3% от територия, надхвърляща един милион км² са обработваеми, а с пясък от пустинята може да нахраниш един-двама, но не и 60 милионно население. Вместо "добър ден" често поздравът към чужденеца е "бакшиш", поискан за услугата "поздрав с бакшиш". Хитро измислено, а някои цепят направо с "Гив ми уан баунд" и дадеш ли им стотинка за спомен се сърдят и питат за курса в банката. По време на неофициален обяд върху камък на връх Синай, до трапезата се приближи местната котка. Първо ѝ хвърлих сирене и тя лакомо го изяде. После ѝ хвърлих хляб и тя изяде само половината. От лука си отхапа един път, но щом започнах да събирам дисагите, котката дояде и хляба и лука и бързо изчезна. Кой разправяше, че домашните животни приличали на стопаните си? А след няколко часа проведох следния кратък разговор с 10 годишно хлапе на велосипед:

- Дай ми един паунд!

- Защо?

- Гладен съм.

- Такъв хубав бегач имаш, а си гладен.

- Той е на един приятел.

- Ето ти хляб.

- Ааа.. хляб не искам.

- Нали си гладен.

- Ами дай тогава.

Нищо не пречи човек да пробва. И хората пробват с петорни и десеторни цени за начало. Все някой глупак ще даде, а след това ще му дремнеш в джамията. А на нормална цена падаш, едва ако клиентът обърне гръб. Прости са финансовите отношения в арабския свят, но първо ще обясня и спането по джамиите. Сънят е неразделна част от арабския бит, практикуван по равно през деня и нощта. Спящите изглежда са константна величина, но константен също е и броят на будните, които се трудят, бърборят, пият чай, пушат или от скука и завист просто вдигат шум. Поради масово недоспиване хората лягат където им падне и не прави лошо впечатление, ако във военния музей пазач сънува блажено под сянката на израелски танк-трофей от войната 1973. Преди години иракски студент в България започва дисертацията си с изречението - "В сянката на Н-тия конгрес на партията Баас...". Коригират го, че на български преводът е "В светлината на Н-тия конгрес...", но до консенсус не се стига. Сянката в топлите страни е равнозначна на светлината в студените. И след като джамиите са сенчести, климатизирани, през 100 метра и леснодостъпни за всеки, сурите от корана и молитвите се редуват с мелодично хъркане.

Основна колона в исляма е богатите да даряват и делят с бедните. Вярващите уреждат тези сметки в кварталната джамия, а за гяурите, невежи в корана, входните билети примерно са фиксирани десеторно и всички други услуги се оценяват в зависимост от уменията да се пазариш. Един от малкото местни вестници на английски, "The Egyptian Gazette", печата под заглавието си и сумата от 50 пиастра, но

често върху нея има бяла лепенка, а върху нея с химикал е надраскано "2 пунда" т.е. свободният предприемач иска троен бакшиш за услугата "вестник с лепенка". В такъв случай плащаш 50 пиастра и взимаш оригинала - все пак и лепенките и трудът струват пари. Но дори и с минавките Египет не е скъпа страна, транспортът, както в по-голямата част на света, излиза малко над 1\$ за 100км, хотелските стаи струват по 3-4\$, а фелафелите и туршията са почти без пари. Всъщност за 100км във влак 3. класа платих към 35 цента, а за 2\$ отседнах в Суецки хотел, където почиваха бачкери от всички строежи из центъра на града, настанени по петима в стая, заедно с хлебарките, прехранващи се от трохите и боклуците им. Определено не съм гнуслив, но само с усилия и неприязън храчех в мивката, а за тоалетната по-добре изобщо да не разправям. Одеята и възглавниците носеха сини печати "Military Healthcare Facility Property" или "US Army Hospital - Nuernberg" и изглеждаха непрани от времето на последния храбър GI, завърнал се вкъщи с поцинковано пардесю на държавни разноски. Само за 1\$ повече (в друг град) може да се намери чиста стая с вътрешна баня и климатик, а за още 1\$ повече (в същия град) може да се намери и много по-лоша стая. Правила в Суец няма никакви, а малкото изключения важат единствено за многобройните моряци, гастарбайтери, контрабандисти и други търговци, въртящи своя малък бизнес около бизнеса на канала.

Туризмът в Египет е обявил за своя столица Луксор и тя може да се похвали с долината на фараоните, долината на жените на фараоните, гробовете на благородниците, Рамесеума и храма на Хатчепсут, споменавайки само няколко атракции по западния бряг на Нил или храма Карнак, храма Луксор, музея, мумиите и безброй хотели, туристически бюра и ресторанти по източния. При добра организация престой от 2-3 дена е минимум и наистина е учудващо, че след като толкова експонати са изнесени по Лондон, Париж, Берлин, Виена или Кайро, складът все още е препълнен. "Face the miracle of the ancient" или "Let history embrace you" - подобни плакати, дело на нечия поетична душа, висят на крайпътните дървета и неусетно пренасят туриста в центъра на "Горен Египет" – Тива (Горен Египет се нарича южното царство, а Долен Египет - северното; спрямо течението на Нил). Ако имате щастието да бъдете в Луксор, когато на посещение пристига г-н "крал" Мубарак, ще видите и тържествен ескорт от лимузини, мотори и военна техника, ще видите също шпалери от полицаи и не принудено ликуваща тълпа от деца, освободени от училище. А любопитните ще се запитат дали датата е 9 Септември, 7 Ноември или просто кръгла годишнина от коронясването на Тутмос III. Няма значение, но за да не изкривявам фактите, ще спомена също, че египтяните, обикновено раздвоени в преценките си за Насър или Садат, стоят единни зад Мубарак и звучат убедително и искрено. Все пак Египет, след Израел, е държавата най-силно финансирана от Щатите, а за да не изкривя и този факт - вторият търговски партньор на Ирак, след Русия, също е Египет. Ходи разбери сега кръговрата на долара. А в Луксор кръговратът на долара бе замрял след септемврийския вторник, отнел поне 30% от туристите и печалбите. Търговците агресивно се хвърляха на остатъка и след пазарлък често споделяха, че им остава печалба, колкото да се изядат един друг. В храма на Хатчепсут, където през 1997 в спокоен ден и малка навалица убиха само 62 туриста, сега почти цял час бях само в компания на войниците и пазачите. Трябва да знаете, че пазачите по храмовете са най-големите връзкари в Египет. Обикновено те влизат с контакт с туриста чрез фрази като "пс-пс-пс", "which country", "good photo here", "aaa Bulgaria, nice people" или "aaa bimbinistan, nice people" и когато спечелят доверие събират и скромен бакшиш. Умножете 1 пунд по 1/10 от броя на туристите и по броя на туристическите забележителности и ще ви стане ясно за какви суми става въпрос. Естествено - пазачите са лицензирани и някаква част от бакшишите отива за бакшиш на други пазачи, но те също са лицензирани.

Наред с Такламакан, Западна Сахара или Атакама, Синай е най-яркият пример за парче пустиня, перманентно подложено на набезите на вражеската армия, каквато и да е била тя. Малко е странно, че след всичката пролята кръв синайският пясък няма

ален оттенък, а канарите и върховете са все така голи и пусти както в библейски времена. Населението се състои предимно от бедуини, които са араби, гордеещи се с произхода си, а фактът, че само най-младите от тях не говорят перфектно иврит, се дължи на поредната въртележка на стопани. Новата история на Синай накратко е следната: 1956 Насър национализира Суецкия канал - Синай приютава за по-малко от месец английски, френски и израелски войски - СССР заплашва Лондон с голяма бомба - САЩ не заема позиция - войските се изтеглят - Насър печели, 1967 Израел окупира Синай - Суецкият канал е затворен с години, на 6 Октомври 1973 по време на Йом Кипур и Рамадана Египет настъпва през канала на 200 километров фронт, възвръщайки си много тонове синайски пясък, 1978 е Кемп Дейвид – 1979 Бегин дава на Садат "земя за мир", на 6 Октомври 1981 на военен парад Садат е убит от Исламбули (име без нужда от коментар) и едва 1982 Израел окончателно се оттегля от полуострова. Бедуините, вършещи черната работа на евреите, остават и без черната работа и Египет започва щедро да дава земя и да облекчава от данъци всички чергари, решили да слезнат завинаги от гърбовете на камилите си, за да се заемат с друг труд. След една две години се снабдяват с индулгенции за извършени грехове и крупните инвеститори, готови да помогнат на туризма в района и в резултат на тези прости, но ефикасни мерки изникват като гъби редица курорти с имена Шарм-Ел-Шейх, Дахаб, Таба или Нувейба. Бедуините, от камилари преди 1967 и шофьори или хамали до 1982 поемат отговорностите на крупния земевладелец, търговец или политик - естествено само тези, които са синхронизирали усилията си с инвеститорите, но бедуинската мафия е силна и за съратниците, останали без голям кокал, винаги има места като пазачи и гидове по туристическите атракции - Манастира Света Катерина, Връх Синай (Моисей и скрижалите), Черната Пустиня (пустиня), Синята Дупка (коралов риф), Шарения Каньон (каньон), Рас Мухаммад (рая на водолазите) итн. В момента Синай е привлекателен също за много преселници от поречието или делтата на Нил и действа като един стабилен и разработен механизъм, поглъщащ туристи и плюещ пари. И нещата биха били перфектни, ако на вратата не почука поредният стопанин, ламтящ за пясък и камъни (добре де и нефт има, но не е много).

Всъщност забелязвам, че колкото и да опитвам, спомените и впечатленията постоянно изпреварват буквите, така че задачата ми да ги догоня и запечатам на лист определено е непосилна. Но най-просто казано Египет е страна, където вместо борчета и ели преобладават палми с фурми и маслинови храстчета, където по дворовете наред с магарета и коне преживят също камили, а децата по празниците, вместо портокали и банани, би трябвало да получават ябълки и круши. Ако ще обобщавам нещо в заключение, мога да кажа, че рядко се среща подобен калейдоскоп, преплитащ комунистически подход към труда с дълбоко вкоренена религиозност и капиталистически парични отношения в структурите на нещо между джамахирия и монархия. Труден е пътя към светлото, или ако настоявате, сенчесто египетско бъдеще, но такава е волята на Аллаха.